

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 4 § 2 mom., 2 kap. 10 § 5 mom., 3 kap. 4 § 1 mom., 4 kap. 7 § 1 mom. 13 punkten, 6 kap. 9 § 1 mom., sådana de lyder, 1 kap. 4 § 2 mom. i lag 1560/2009, 2 kap. 10 § 5 mom. i lag 1477/2016, 3 kap. 4 § 1 mom., och 4 kap. 7 § 1 mom. 13 punkten i lag 1457/2016 och 6 kap. 9 § 1 mom. i lag 1418/2019, samt
fogas till 1 kap. 2 § ett nytt 3 mom. i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 1374/2014, till 2 a kap. en ny 16 §, till 4 kap. 7 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1457/2016, en ny 14 punkt och till lagen ett nytt 9 kap. i stället för det 9 kap. som upphävts genom lag 1188/2009 som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Förmåner

Till en uppsagd person som fyllt 55 år betalas omställningspenning under de förutsättningar som anges i 9 kap. i denna lag.

4 §

Verkställighet av lagen

Verkställighetsuppgifterna enligt denna lag sköts av Folkpensionsanstalten i fråga om arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen och av arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen. Verkställighetsuppgifter som gäller den omställningspenning som avses i 9 kap. sköts av arbetslöshetskassorna i fråga om personer försäkrade i en arbetslöshetskassa och av Folkpensionsanstalten i fråga om andra personer.

2 kap.

Allmänna Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

10 §

Studier

Deltagande i utbildning som arbetsgivaren ordnat eller anskaffat med stöd av 7 kap. 13 § i arbetsavtalslagen eller 8 kap. 11 § i lagen om sjöarbetsavtal betraktas inte som heltidsstudier. Om arbetsgivaren helt eller delvis betalar utbildning som arbetstagaren själv har skaffat, anses utbildningen inte vara ordnad eller anskaffad av arbetsgivaren vid tillämpningen av denna paragraf. Som heltidsstudier betraktas inte heller sådan utbildning inom omställningsskyddet som avses i 5 a kap. i lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice.

2 a kap.

Förfaranden som är Arbetskraftspolitiskt klandervärda

16 §

Avvikande tillämpning av kapitlet på personer som fyllt 55 år

Det som föreskrivs i 9 § 1 mom. 9 och 10 punkten och i 10 § 1 mom. tillämpas inte på sådan utbildning inom omställningsskyddet som avses i 5 a kap. i lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice.

Det som föreskrivs i 9 § 1 mom. 6 punkten tillämpas på personer som uppfyller de krav som anges i 5 a kap. 2 § 1 mom. i lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice från den dag då sex månader har förflutit sedan anställningsförhållandet upphörde.

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §

Hindrande sociala förmåner

För en och samma tid kan det betalas endast en arbetslöshetsförmån enligt denna lag. Grunddagpenning betalas inte för den tid för vilken till den arbetssökande betalas inkomstrelaterad dagpenning. Betalning av rörlighetsunderstöd och omställningspenning hindrar dock inte att inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd betalas.

4 kap.

Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

7 §

Sociala förmåners inverkan på arbetslöshetsförmånerna

Om någon får någon annan än en i 3 kap. 4 § nämnd lagstadgad förmån eller invalid- och sjukpension enligt lagstiftningen i någon annan stat eller folkpension med stöd av 12 § 4 mom. i folkpensionslagen, minskas hans eller hennes fulla arbetslöshetsförmån med den sociala förmånen. Då beaktas dock inte följande pensioner och sociala förmåner:

-
- 13) arbetslöshetsförmån som betalas i form av rörlighetsunderstöd,
 - 14) omställningspenning enligt 9 kap.
-

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

9 §

Rätt till tilläggsdagar

Löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning betalas trots maximitiden enligt 7 § till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande uppnår den i 3 kap. 1 § 1 mom. avsedda högsta åldern för beviljande av arbetslöshetsförmån, om han eller hon är född

- 1) 1957—1960 och om han eller hon har fyllt 61 år före utgången av maximitiden,
 - 2) 1961 eller 1962 och om han eller hon har fyllt 62 år före utgången av maximitiden,
 - 3) 1963 och om han eller hon har fyllt 63 år före utgången av maximitiden,
 - 4) 1964 och om han eller hon har fyllt 64 år före utgången av maximitiden.
-

9 kap.

Omställningspenning

1 §

Rätt till omställningspenning

Den som omfattas av omställningsskyddet enligt 5 a kap. 2 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice har rätt till omställningspenning.

Arbets- och näringsbyrån ger ett utlåtande till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten om huruvida personen uppfyller de villkor som avses i 1 mom. och 3 §. På utlåtandet tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om arbetskraftspolitiskt utlåtande.

2 §

Omställningspenningens belopp

Som grund för omställningspenning beaktas av den uppsägande arbetsgivaren betald lön som omfattas av en försäkring och av den uppsägande arbetsgivaren betalat annat vederlag som ska betraktas som förvärvsinkomst och omfattas av en försäkring, som har betalats på basis av det upphörande anställningsförhållandet under de 12 kalendermånader som föregår uppsägningsdagen.

Omställningspenningen beräknas genom att den lönesumma som avses i 1 mom. divideras med tolv.

3 §

Begränsningar som gäller omställningspenningen

En uppsagd person har inte rätt till omställningspenning om anställningsförhållandet till följd av förändringar under uppsägningstiden fortsätter hos samma arbetsgivare eller upphör på grund av orsaker som har samband med arbetstagarens person.

4 §

Verkställighet av omställningspenning

En arbetssökande som är försäkrad i en arbetslöshetskassa ska söka omställningspenning skriftligt hos den arbetslöshetskassa i vilken den arbetssökande är medlem på uppsägningsdagen och andra arbetssökande ska söka omställningspenning skriftligt hos Folkpensionsanstalten.

Omställningspenning beviljas inte utan vägande skäl, om ansökan om omställningspenning har lämnats in över tre månader efter det att anställningsförhållandet upphörde.

Om inte något annat föreskrivs i detta kapitel tillämpas på omställningspenning

- 1) 11 kap. 1 § (ansökan om arbetslöshetsförmåner),
- 2) 11 kap. 1 a § (behandling av ansökan om arbetslöshetsförmåner),
- 3) 11 kap. 2 § (skyldighet att lämna uppgifter),
- 4) 11 kap. 3 § (beslut om förmåner),
- 5) 11 kap. 10 § (återkrav),
- 6) 11 kap. 13 § (kvittning),
- 7) 11 kap. 15 a § (preskription av fordringar),
- 8) 12 kap. (sökande av ändring),
- 9) 13 kap. 1, 3—6, 8 och 10 § (bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter).

5 §

Utbetalning av omställningspenning

Omställningspenning betalas på ansökan till ett konto inom Europeiska unionen som uppgetts av den som är berättigad till penningen. Omställningspenning kan även betalas ut på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om förmånstagaren anför särskilda skäl som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan godkänner.

6 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) beräkning av omställningspenningens belopp,
- 2) ansökan om omställningspenning och de uppgifter som ska lämnas i samband med den,
- 3) utbetalning av omställningspenning.

Närmare bestämmelser om givande av sådana arbetskraftspolitiska utlåtanden som avses i 1 § 2 mom. och om vad som ska ingå i utlåtandena får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023. Den tillämpas om anställningsförhållandet sägs upp den 1 januari 2023 eller senare.

Nådendal och Helsingfors den 8 juli 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen